

N:o 118.

Af Herr O. B. Olsson: Om beviljande af ett extra förlagsanslag å 20,000 kronor till rikets folkhögskolor.

Vid 1874 års riksdag beviljades ett extra förlagsanslag af 10,000 kronor att under innevarande år användas till understöd för sådana i verksamhet varande folkhögskolor i riket, som visat sig gagneliga och af Kongl. Maj:t prövas vara i behof af dylikt understöd, under vilkor att landsting, kommuner eller enskilda, hvar för sig eller gemensamt, bidroge med ett belopp, som, inberäknadt elevafgifter, sammanlagdt motsvarade minst dubbla summan af statsbidraget, hvilket sistnämnda ej finge öfverstiga 2,000 kronor årligen till hvarje skola.

Således måste man erkänna, att de senaste årens Riksdagar gjort något för att understödja dessa skolor; men om man härmed jemför Riksdagens frikostighet under en lång följd af år emot elementarläroverken äfvensom sistlidne års Riksdags frikostiga anslag åt sådana högre skolor för qvinlig ungdom, hvilka efter vederbörandes hörande prövas deraf vara i behof, så kan man lätteligen komma på den tanken att våra folkhögskolor hittills blifvit af staten i afseende på understöd något styfmoderligt behandlade, ehuru dessa skolor under senare åren ganska väsentligt utvecklats samt deras verksamhet och nytta blifvit allt mer och mer erkänd, icke allenast af de orters befolkning der sådana skolor redan finnas, utan äfven af statsmakterna; derfore torde det vara både rättvist och billigt att staten till hälften understödjer dessa för det stora flertalet ynglingar af den jordbrukande och näringsidkande befolkningen i vårt land, som å ena sidan icke kunna mätta sitt begär efter vetande i den vanliga folkskolan och å andra sidan icke hafva hvarken tid eller råd att genomgå något elementarläroverk.

På dessa skäl vågar jag vördsamt föreslå,

att statsbidraget till hvarje folkhögskola får utgöra ett lika belopp mot det, hvartill enskilda bidrag inberäknad elevafgiften

uppgår, dock högst 2,000 kronor, och att Riksdagen för detta ändamål till Kongl. Maj:ts disposition ställer ett extra förlagsanslag af 20,000 kronor.

Om remiss till Stats-Utskottet anhålles.

Stockholm den 27 Januari 1875.

O. B. Olsson.

N:o 119.

Af Herr C. J. Kjellman: Om underhållande af by- och utfartsvägar.

Förbättring i kommunikationsväsendet är ett nödvändigt vilkor för ett samhälles ekonomiska förkofran; detta har man ock till fullo insett på senare tider, då så väl staten, som enskilde gjort allt för att underlätta den allmänna trafiken, i synnerhet genom jernvägars byggande i de mera befolkade trakterna af vårt land.

Men för att kommunerna och enskilde må kunna af dessa och andra allmänna kommunikationsleder draga all den nytta, som med dem åsyftas, är det ett nödvändigt vilkor, att grenarne till dessa trafikens åderstammar befinna sig i ett skick, som något så när tillfredsställer tidens fordringar på kommunikationsmedel eller, med andra ord, ej lägger hinder i vägen för en lätt och snabb samfärdsel. Att detta emellertid långt ifrån alltid är förhållandet, vågar jag påstå, och tager mig derföre friheten påkalla Riksdagens uppmärksamhet på de så kallade by- och utfartsvägarnes dåliga tillstånd samt på anledningarne till detsamma.